

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Vår ref.:1704086-2 - 008
Vår dato: 16.10.2017

Deres ref.: 17/4200 ES ØMØ/bj
Deres dato: 6.7.2017

Saksbehandler: Louise Tollefsen Borgi

Høring om utkast til ny personopplysningslov – gjennomføring av personvernforordningen i norsk rett

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) viser til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) den 6.7.2017, med høring av utkast til ny personopplysningslov og gjennomføringen av personvernforordningen i norsk rett.

Nkom er tilsynsmyndighet for tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett- og tjenester etter lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven), og har blant annet myndighetsansvar for ivaretagelse av kommunikasjonsvernet innen elektronisk kommunikasjon, herunder taushetsplikten overfor elektroniske spor. Nkom behandler anmodninger om fritak fra taushetsplikten etter ekomloven § 2-9, og spørsmål om ivaretagelse av personvernet er i dag en integrert del av tilsynsoppgavene til ekommyndigheten. Nkom har også ansvaret for forvaltning av nasjonale nummerressurser for ekomtjenester.

Nkom vil særlig kommentere ny personvernforordning i forhold til den parallelle prosessen med revisjon av det europeiske regelverket for kommunikasjonsvern innen elektronisk kommunikasjon. Videre vil vi kommentere på forslaget om å fjerne konsesjonsplikten, herunder plikten til konsesjon for teletilbyderes behandling av opplysninger om abonnentens bruk av teletjenester. I tillegg vil Nkom kommentere på forslaget om dataportabilitet og hemmelig nummer.

Harmonisering av personvernregelverk og praksis i Europa

Bakgrunnen for den nye personvernforordningen er at EU kommisjonen har sett behovet for en justering av personvernregelverket i forhold til en fortløpende teknologisk utvikling der

personopplysninger samles inn, brukes og overføres på andre måter og i en helt annen målestokk enn tidligere. Ved et nytt regelverk gis som forordning og ved opprettelse av et «European Data Protection Board» (EDPB), ønsker man å sikre større grad av harmonisering av det europeiske regelverket.

I høringsnotatets pkt. 2.7 om den internasjonale personvernreguleringen vises det til EUs kommunikasjonsverndirektiv (direktiv 2002/58/EU) om sektorregulering, som kommer til anvendelse på behandling av personopplysninger i forbindelse med tilbud om offentlige elektroniske kommunikasjonstjenester og -nett, såkalt e-privacy regulering. Evalueringen av gjeldende kommunikasjonsverndirektiv ble påbegynt i forbindelse med gjennomføringen av ny personvernforordning. EU kommisjonen så at de overordnede endringene i regelverket for personvern i Europa også medførte behov for en gjennomgang og oppdatering av spesialregelverket for kommunikasjonsvern innen elektronisk kommunikasjon. Nkom deltar i arbeidet i BEREC (The Body of European Regulators for Electronic Communications) ved gjennomgang og konsekvensutredning av forslaget til nytt regelverk.

I likhet med personvernforordningen ønsker EU kommisjonen en bedre harmonisering av det europeiske kommunikasjonsvernet og har derfor foreslått det nye regelverket gjennom forordning. I forslaget til kommunikasjonsvernforordning art. 19 gis det kompetanse til EDPB som er etablert i personvernforordningen art. 68. EDPB gis myndighet til å foreta undersøkelser nasjonalt for å sikre enhetlig gjennomføring i alle medlemslandene.

Forslaget til ny kommunikasjonsvernforordning er ment å være mest mulig nøytral i forhold til den tekniske utviklingen og å sikre en effektiv og god beskyttelse av konfidensialitet og personvern innen et bredt spekter av elektroniske kommunikasjonstjenester, herunder nye digitale «over the top» tjenester/OTT og programvareleverandører.

Gjeldende kommunikasjonsverndirektiv er i all hovedsak implementert i ekomloven og forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften), herunder ekomloven § 2-7 om vern av kommunikasjon og data og sletteplikt, ekomloven § 2-7b om bruk av informasjonskapsler/Cookies, ekomloven § 2-8 om tilretteleggingsplikten og ekomloven § 2-9 om plikt til å bevare taushet om bruk av elektronisk kommunikasjon. Forslaget til ny kommunikasjonsvernforordning vil, slik den nå foreligger, kreve revisjon av både ekomloven og ekomforskriften.

Endelig forslag til ny kommunikasjonsvernforordning er oversendt til behandling i Rådet og Parlamentet i EU. Det er et uttalt mål at den nye kommunikasjonsvernforordningen skal være gjennomarbeidet og vedtatt raskest mulig for å kunne implementeres noenlunde samtidig som ikrafttredelsestidspunktet for personvernforordningen i mai 2018.

Nkom er enig i vurderingen om å beholde sektorspesifikk regulering for konfidensialitet og personvern innen elektronisk kommunikasjon. I kommunikasjonsvernforordningen art. 1, «subject matter», fremgår det at en ny forordning skal sørge for en harmonisering av regelverk og praksis som vil tilrettelegge for fri flyt av data og elektroniske kommunikasjonstjenester mellom EU-landene. I art. 1 pkt. 3 slås det fast at forordningen er *lex specialis* i forhold til den nye personvernforordningen. I og med at EØS loven § 2 uansett gjelder, er Nkom usikker på om det er behov for og om det virker klargjørende når det presiseres at personvernforordningen i tilfellet konflikt skal gå foran andre bestemmelser som regulerer samme forhold, slik det foreslås i ny personopplysningslov § 5.

Konsesjonsplikt

Det foreligger pr. i dag en streng taushetsplikt og vern av kommunikasjon og data innen elektronisk kommunikasjon. Ekomtilbydere har en sletteplikt for trafikkdata, lokaliseringsdata og data nødvendige for å identifisere abonnenten eller brukeren av elektronisk kommunikasjon. Dette følger av sletteplikten i ekomloven § 2-7 annet ledd. Begrepet trafikkdata er beskrevet nærmere i Ot.prp. nr. 58 (2002-2003) som «data som er nødvendig for overføring av kommunikasjon i et elektrisk kommunikasjonsnett eller for fakturering av slik overføring.» Dette omfatter hvem som har ringt, hvem som har mottatt samtalen, varigheten av samtalen og når den ble foretatt. Trafikkdata, lokaliseringsdata og data nødvendige for å identifisere abonnenten eller brukeren skal slettes eller anonymiseres så snart de ikke lenger er nødvendige til kommunikasjons- eller faktureringsformål, for å oppfylle plikten etter § 2-7 a til å lagre data eller for å oppfylle andre krav fastsatt i medhold av lov.

Videre følger det av ekomforskriften §§ 7-1 og 7-2 at tilbyder er pålagt konkrete plikter for hvordan trafikkdata og lokaliseringsdata skal behandles og hva informasjonen kan brukes til. For trafikkdata begrenser ekomforskriften § 7-1 behandlingen til å kun foretas av personer som «arbeider med fakturering, trafikkstyring, kundeforespørsler, markedsføring av elektronisk kommunikasjonstjeneste eller avsløring av urettmessig bruk av elektronisk kommunikasjon». For andre lokaliseringsdata enn trafikkdata bestemmer ekomforskriften § 7-2 at disse kun kan behandles av personer med fullmakt fra tilbyder og at de bare kan «behandles i anonymisert form». Utover de tilfeller som er nevnt i ekomforskriften §§ 7-1 og 7-2 kan de aktuelle data ikke benyttes med mindre den er anonymisert eller at bruker har gitt sitt samtykke.

Ut over taushetsplikt og sletteplikt i ekomregelverket har ekomtilbydere pr. i dag også en konsesjonsplikt etter personopplysningsloven § 31 og personopplysningsforskriften § 7-1 for behandling av personopplysninger for kundeadministrasjon, fakturering og gjennomføring av tjenester i forbindelse med abonnentens bruk av teletjenester. Konsesjonen fra Datatilsynet gis med standardiserte krav til blant annet behandlingsansvarlig, formålet med behandlingen,

behandlings omfang, utlevering av opplysninger opplysningstyper. Det fastsettes en slettefrist på fem eller tre måneder.

Nkom er i det vesentlige enig med JD sine vurderinger rundt avskaffelse av melde- og konsesjonsplikten etter det nye regelverket. Konsesjonsplikten for ekomtilbydere setter i dag klare rammer for den behandlingsansvarlige, men er samtidig en standardisert prosess. En klart formulert plikt til å foreta konkrete konsekvensanalyser i personvernforordningen art 35 og en mulig plikt til å foreta forhåndsdrøftinger med tilsynsmyndigheten i personvernforordningen art 36 vil kunne medføre økt bevissthet og økte krav til dokumentasjon fra ekomtilbyderne når det gjelder behov for lagring av trafikkdata til kommunikasjonsformål. Nkom er også enig i vurderingen om å innføre en forskriftshjemmel som gir mulighet til å gjeninnføre konsesjonsplikt dersom konsekvensanalyse og forhåndsdrøfting skulle vise seg å ikke være tilstrekkelig for å sikre et bedre og mer bevist forhold til personvern innen alle sektorer.

Dataportabilitet og hemmelig nummer

Hva gjelder forordningens art. 20 om dataportabilitet så viser Nkom til at i den grad informasjon om inngående anrop er omfattet, så vil det være et behov for å klargjøre at sluttbruker ikke har rett til å få overført informasjon om hemmelige nummer, jf. ekomloven § 2-15 og ekomforskriften § 6-6, og/eller skjult nummer jf. ekomforskriften § 6-1. En slik klargjøring vil kunne ha som konsekvens at tilbydere må etablere løsninger f.eks. for flagging av anrop med hemmelig og skjult nummer og overføring/portering av anropshistorikk som ikke omfatter anrop fra slike nummer. Dette kan innebære tekniske utfordringer. I den grad voicemail og lignende tjenester er omfattet, vil det måtte etableres løsninger for overføring av slik informasjon.

For å belyse spørsmål om avgrensning av virkeområde er det nærliggende å ta hensyn til Artikkel 29-gruppens anbefaling om retten til dataportabilitet.

Med hilsen

Elisabeth Aarsæther
direktør

Bertil Solheim
administrasjonsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift